Rachunek Prawdopodobieństwa – prawdopodobieństwo warunkowe, wzór Bayesa

Korepetycje.intro23wertyk@gmail.com Bartosz Pawliczak

2021-03-11

Materiały ogólnodostępne przygotowane przeze mnie: https://github.com/bpawliczak/intro23wertyk_public

Pełne zestawienie materiałów (tylko dla kursantów): https://github.com/bpawliczak/intro23wertyk

Więcej informacji i inspiracji: https://www.facebook.com/intro23wertyk

Wzór Bayesa
$$\mathbb{P}(A|B) = \frac{\mathbb{P}(A \cap B)}{\mathbb{P}(B)} =$$

Wzór Bayesa
$$\mathbb{P}(A|B) = \frac{\mathbb{P}(A \cap B)}{\mathbb{P}(B)} = \frac{\mathbb{P}(B|A)\mathbb{P}(A)}{\mathbb{P}(B)} =$$

Wzór Bayesa

Teoria

$$\mathbb{P}(A|B) = \frac{\mathbb{P}(A \cap B)}{\mathbb{P}(B)} = \frac{\mathbb{P}(B|A)\mathbb{P}(A)}{\mathbb{P}(B)} = \frac{\mathbb{P}(B|A)\mathbb{P}(A)}{\mathbb{P}(B|A)\mathbb{P}(A) + \mathbb{P}(B|A')\mathbb{P}(A')}$$

Wzór Bayesa

$$\mathbb{P}(A|B) = \frac{\mathbb{P}(A \cap B)}{\mathbb{P}(B)} = \frac{\mathbb{P}(B|A)\mathbb{P}(A)}{\mathbb{P}(B)} = \frac{\mathbb{P}(B|A)\mathbb{P}(A)}{\mathbb{P}(B|A)\mathbb{P}(A) + \mathbb{P}(B|A')\mathbb{P}(A')}$$

Wzór możemy wykorzystać na wiele sposobów, możemy też korzystać bezpośrednio z samego prawdopodobieństwa całkowitego, bądź poprawnych intuicji.

Wzór Bayesa

$$\mathbb{P}(A|B) = \frac{\mathbb{P}(A \cap B)}{\mathbb{P}(B)} = \frac{\mathbb{P}(B|A)\mathbb{P}(A)}{\mathbb{P}(B)} = \frac{\mathbb{P}(B|A)\mathbb{P}(A)}{\mathbb{P}(B|A)\mathbb{P}(A) + \mathbb{P}(B|A')\mathbb{P}(A')}$$

Wzór możemy wykorzystać na wiele sposobów, możemy też korzystać bezpośrednio z samego prawdopodobieństwa całkowitego, bądź poprawnych intuicji.

Sam wzór Bayesa wykorzystujemy gdy mamy w treści zadania podany wynik jakiegoś działania (w postaci prawdopodobieństwa warunkowego), a potrzebujemy dojść niejako do założeń.

Rysunek: Typowe zadanie na zastosowanie wzoru Bayesa

Rysunek: Typowe zadanie na zastosowanie wzoru Bayesa

Oznaczmy: D - bycie dyslektykiem, A - popełnienie 7 lub więcej błędów. Z treści zadania wiemy, że

Rysunek: Typowe zadanie na zastosowanie wzoru Bayesa

Oznaczmy: D - bycie dyslektykiem, A - popełnienie 7 lub więcej błędów. Z treści zadania wiemy, że $\mathbb{P}(D)=0,12,\ \mathbb{P}(A|D)=1,\ \mathbb{P}(A|D')=0,05.$ Do wyliczenia jest $\mathbb{P}(D|A)$.

Rysunek: Typowe zadanie na zastosowanie wzoru Bayesa

Oznaczmy: D - bycie dyslektykiem, A - popełnienie 7 lub więcej błędów. Z treści zadania wiemy, że $\mathbb{P}(D)=0,12,\,\mathbb{P}(A|D)=1,\,\mathbb{P}(A|D')=0,05.$ Do wyliczenia jest $\mathbb{P}(D|A)$. Korzystamy ze wzoru Bayesa: $\mathbb{P}(D|A)=\frac{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)}{P(A)}=\frac{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)}{P(A)}$

Rysunek: Typowe zadanie na zastosowanie wzoru Bayesa

Oznaczmy: D - bycie dyslektykiem, A - popełnienie 7 lub więcej błędów. Z treści zadania wiemy, że $\mathbb{P}(D)=0,12,\,\mathbb{P}(A|D)=1,\,\mathbb{P}(A|D')=0,05.$ Do wyliczenia jest $\mathbb{P}(D|A).$ Korzystamy ze wzoru Bayesa: $\mathbb{P}(D|A)=\frac{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)}{P(A)}=\frac{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)}{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)+\mathbb{P}(A|D')\mathbb{P}(D')}=$

Rysunek: Typowe zadanie na zastosowanie wzoru Bayesa

Oznaczmy: D - bycie dyslektykiem, A - popełnienie 7 lub więcej błędów. Z treści zadania wiemy, że $\mathbb{P}(D)=0,12,\,\mathbb{P}(A|D)=1,\,\mathbb{P}(A|D')=0,05.$ Do wyliczenia jest $\mathbb{P}(D|A).$ Korzystamy ze wzoru Bayesa: $\mathbb{P}(D|A)=\frac{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)}{P(A)}=\frac{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)}{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)+\mathbb{P}(A|D')\mathbb{P}(D')}=\frac{1\cdot0,12}{1\cdot0,12+0,05\cdot0,88}=\frac{30}{41}\approx0,7317.$

Rysunek: Typowe zadanie na zastosowanie wzoru Bayesa

Oznaczmy: D - bycie dyslektykiem, A - popełnienie 7 lub więcej błędów. Z treści zadania wiemy, że $\mathbb{P}(D)=0,12$, $\mathbb{P}(A|D)=1$, $\mathbb{P}(A|D')=0,05$. Do wyliczenia jest $\mathbb{P}(D|A)$. Korzystamy ze wzoru Bayesa: $\mathbb{P}(D|A)=\frac{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)}{P(A)}=\frac{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)}{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)+\mathbb{P}(A|D')\mathbb{P}(D')}=\frac{1\cdot0,12}{1\cdot0,12+0,05\cdot0,88}=\frac{30}{41}\approx0,7317$. A jakie jest prawdopodobieństwo, że w kolejnym teście też popełni co najmniej 7 błędów?

Rysunek: Typowe zadanie na zastosowanie wzoru Bayesa

Oznaczmy: D - bycie dyslektykiem, A - popełnienie 7 lub więcej błędów. Z treści zadania wiemy, że $\mathbb{P}(D)=0,12,\,\mathbb{P}(A|D)=1,\,\mathbb{P}(A|D')=0,05.$ Do wyliczenia jest $\mathbb{P}(D|A).$ Korzystamy ze wzoru Bayesa: $\mathbb{P}(D|A)=\frac{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)}{P(A)}=\frac{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)}{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)+\mathbb{P}(A|D')\mathbb{P}(D')}=\frac{1\cdot0.12}{1\cdot0.12+0.05\cdot0.88}=\frac{30}{41}\approx0,7317.$ A jakie jest prawdopodobieństwo, że w kolejnym teście też popełni co najmniej 7 błędów? Należy zsumować sytuację, kiedy jest dyslektykiem i kiedy nie jest (bo jednak nam wyszło mniej niż 1)

Rysunek: Typowe zadanie na zastosowanie wzoru Bayesa

Oznaczmy: D - bycie dyslektykiem, A - popełnienie 7 lub więcej błędów. Z treści zadania wiemy, że $\mathbb{P}(D)=0,12$, $\mathbb{P}(A|D)=1$, $\mathbb{P}(A|D')=0,05$. Do wyliczenia jest $\mathbb{P}(D|A)$. Korzystamy ze wzoru Bayesa: $\mathbb{P}(D|A)=\frac{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)}{P(A)}=\frac{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)}{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)+\mathbb{P}(A|D')\mathbb{P}(D')}=\frac{1\cdot0,12}{1\cdot0,12+0,05\cdot0,88}=\frac{30}{41}\approx0,7317.$ A jakie jest prawdopodobieństwo, że w kolejnym teście też popełni co najmniej 7 błędów? Należy zsumować sytuację, kiedy jest dyslektykiem i kiedy nie jest (bo jednak nam wyszło mniej niż 1) $\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D|A)+\mathbb{P}(A|D')(1-\mathbb{P}(D|A))=$

Rysunek: Typowe zadanie na zastosowanie wzoru Bayesa

Oznaczmy: D - bycie dyslektykiem, A - popełnienie 7 lub więcej błędów. Z treści zadania wiemy, że $\mathbb{P}(D)=0,12,\,\mathbb{P}(A|D)=1,\,\mathbb{P}(A|D')=0,05.$ Do wyliczenia jest $\mathbb{P}(D|A)$. Korzystamy ze wzoru Bayesa: $\mathbb{P}(D|A)=\frac{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)}{P(A)}=\frac{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)}{\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D)+\mathbb{P}(A|D')\mathbb{P}(D')}=\frac{1\cdot0,12}{1\cdot0,12+0,05\cdot0,88}=\frac{30}{41}\approx0,7317.$ A jakie jest prawdopodobieństwo, że w kolejnym teście też popełni co najmniej 7 błędów? Należy zsumować sytuację, kiedy jest dyslektykiem i kiedy nie jest (bo jednak nam wyszło mniej niż 1) $\mathbb{P}(A|D)\mathbb{P}(D|A)+\mathbb{P}(A|D')(1-\mathbb{P}(D|A))=1\cdot\frac{30}{41}+\frac{1}{20}\cdot\frac{11}{41}=\frac{611}{820}\approx0,7451$

Rysunek: Zadanie, które można rozwiązać jak typowe zadanie kombnatoryczne, rozpatrując przypadki

Rysunek: Zadanie, które można rozwiązać jak typowe zadanie kombnatoryczne, rozpatrując przypadki

Oznaczmy: A - pierwszy strzelec trafił, $\mathbb{P}(A) = p_1$, B - drugi strzelec trafił, $\mathbb{P}(B) = p_2$, C - trzeci strzelec trafił, $\mathbb{P}(C) = p_3$. Wówczas mamy:

Rysunek: Zadanie, które można rozwiązać jak typowe zadanie kombnatoryczne, rozpatrując przypadki

Oznaczmy: A - pierwszy strzelec trafił, $\mathbb{P}(A)=p_1$, B - drugi strzelec trafił, $\mathbb{P}(B)=p_2$, C - trzeci strzelec trafił, $\mathbb{P}(C)=p_3$. Wówczas mamy:

$$P(A' \cap B' \cap C) = (1 - p_1)(1 - p_2)p_3,$$

Rysunek: Zadanie, które można rozwiązać jak typowe zadanie kombnatoryczne, rozpatrując przypadki

Oznaczmy: A - pierwszy strzelec trafił, $\mathbb{P}(A)=p_1$, B - drugi strzelec trafił, $\mathbb{P}(B)=p_2$, C - trzeci strzelec trafił, $\mathbb{P}(C)=p_3$. Wówczas mamy:

- $P(A' \cap B' \cap C) = (1 p_1)(1 p_2)p_3,$

Rysunek: Zadanie, które można rozwiązać jak typowe zadanie kombnatoryczne, rozpatrując przypadki

Oznaczmy: A - pierwszy strzelec trafił, $\mathbb{P}(A)=p_1$, B - drugi strzelec trafił, $\mathbb{P}(B)=p_2$, C - trzeci strzelec trafił, $\mathbb{P}(C)=p_3$. Wówczas mamy:

- $P(A' \cap B' \cap C) = (1 p_1)(1 p_2)p_3,$
- $P(A' \cap B \cap C) + P(A \cap B' \cap C) = (1 p_1)p_2p_3 + p_1(1 p_2)p_3,$
- $\blacksquare \mathbb{P}(A \cap B \cap C) = p_1 p_2 p_3.$

- a) prawdopodobieństwo wyrzucenia w sumie 11 oczek;
- b) prawdopodobieństwo, że co najmniej jedna kostka była sfałszowana, jeżeli wyrzuciliśmy 11 oczek;

Rysunek: A teraz ponownie wróćmy do twierdzenia Bayesa, ale już w nieco trudniejszym przykładzie

- a) prawdopodobieństwo wyrzucenia w sumie 11 oczek;
- b) prawdopodobieństwo, że co najmniej jedna kostka była sfałszowana, jeżeli wyrzuciliśmy 11 oczek;

Rysunek: A teraz ponownie wróćmy do twierdzenia Bayesa, ale już w nieco trudniejszym przykładzie

$$\blacksquare \mathbb{P}(A) =$$

- a) prawdopodobieństwo wyrzucenia w sumie 11 oczek;
- b) prawdopodobieństwo, że co najmniej jedna kostka była sfałszowana, jeżeli wyrzuciliśmy 11 oczek;

Rysunek: A teraz ponownie wróćmy do twierdzenia Bayesa, ale już w nieco trudniejszym przykładzie

$$\mathbb{P}(A) = 0, 9(\frac{1}{6} \cdot \frac{1}{6} + \frac{1}{6} \cdot \frac{1}{6}) + \frac{1}{20}(0 + \frac{1}{6}) + \frac{1}{20}(\frac{1}{6} + 0) =$$

- a) prawdopodobieństwo wyrzucenia w sumie 11 oczek;
- b) prawdopodobieństwo, że co najmniej jedna kostka była sfałszowana, jeżeli wyrzuciliśmy 11 oczek;

Rysunek: A teraz ponownie wróćmy do twierdzenia Bayesa, ale już w nieco trudniejszym przykładzie

$$\mathbb{P}(A) = 0, 9(\frac{1}{6} \cdot \frac{1}{6} + \frac{1}{6} \frac{1}{6}) + \frac{1}{20}(0 + \frac{1}{6}) + \frac{1}{20}(\frac{1}{6} + 0) = \frac{1}{15}.$$

- a) prawdopodobieństwo wyrzucenia w sumie 11 oczek;
- b) prawdopodobieństwo, że co najmniej jedna kostka była sfałszowana, jeżeli wyrzuciliśmy 11 oczek;

Rysunek: A teraz ponownie wróćmy do twierdzenia Bayesa, ale już w nieco trudniejszym przykładzie

- $\mathbb{P}(A) = 0, 9(\frac{1}{6} \cdot \frac{1}{6} + \frac{1}{6} \frac{1}{6}) + \frac{1}{20}(0 + \frac{1}{6}) + \frac{1}{20}(\frac{1}{6} + 0) = \frac{1}{15}.$
- W drugiej części warto zacząć od wyliczenia $\mathbb{P}(A|F) =$

- a) prawdopodobieństwo wyrzucenia w sumie 11 oczek;
- b) prawdopodobieństwo, że co najmniej jedna kostka była sfałszowana, jeżeli wyrzuciliśmy 11 oczek;

Rysunek: A teraz ponownie wróćmy do twierdzenia Bayesa, ale już w nieco trudniejszym przykładzie

Oznaczmy F - co najmniej jedna kostka jest sfałszowana, A - prawdopodobieństwo wyrzucenia sumy oczek 11 (na dwóch kostkach). Mamy z treści zadania: $\mathbb{P}(F) = \frac{1}{20}$. Zauważmy, że suma 11 oznacza wyrzucenie 5 i 6. (nie wiemy tylko na jakich kostkach). Pytanie na jakie przypadki możemy rozbić nasze prawdopodobieństwo?

$$\mathbb{P}(A) = 0, 9(\frac{1}{6} \cdot \frac{1}{6} + \frac{1}{6} \frac{1}{6}) + \frac{1}{20}(0 + \frac{1}{6}) + \frac{1}{20}(\frac{1}{6} + 0) = \frac{1}{15}.$$

■ W drugiej części warto zacząć od wyliczenia $\mathbb{P}(A|F) = 0.95 \cdot \frac{1}{6} + 0.05 \cdot 0 = \frac{19}{20} \cdot \frac{1}{6} = \frac{19}{120}$,

- a) prawdopodobieństwo wyrzucenia w sumie 11 oczek;
- b) prawdopodobieństwo, że co najmniej jedna kostka była sfałszowana, jeżeli wyrzuciliśmy 11 oczek;

Rysunek: A teraz ponownie wróćmy do twierdzenia Bayesa, ale już w nieco trudniejszym przykładzie

Oznaczmy F - co najmniej jedna kostka jest sfałszowana, A - prawdopodobieństwo wyrzucenia sumy oczek 11 (na dwóch kostkach). Mamy z treści zadania: $\mathbb{P}(F) = \frac{1}{20}$. Zauważmy, że suma 11 oznacza wyrzucenie 5 i 6. (nie wiemy tylko na jakich kostkach). Pytanie na jakie przypadki możemy rozbić nasze prawdopodobieństwo?

$$\mathbb{P}(A) = 0, 9(\frac{1}{6} \cdot \frac{1}{6} + \frac{1}{6} \frac{1}{6}) + \frac{1}{20}(0 + \frac{1}{6}) + \frac{1}{20}(\frac{1}{6} + 0) = \frac{1}{15}.$$

■ W drugiej części warto zacząć od wyliczenia $\mathbb{P}(A|F) = 0,95 \cdot \frac{1}{6} + 0,05 \cdot 0 = \frac{19}{20} \cdot \frac{1}{6} = \frac{19}{120},$ $\mathbb{P}(F|A) = \frac{\mathbb{P}(A|F)\mathbb{P}(F)}{\mathbb{P}(A)} = \frac{\frac{19}{120} \cdot \frac{1}{20}}{\frac{1}{16}} = \frac{19}{160}.$

